

מֵאִמְרֵי

כבוד

אב ואם

מלוקטים מספר

הזוהר הקדוש

עם הפירוש הנפלא

מתוק מדבש

82

בעזרת השם יתברך

מֵאֲמָרֵי

כבוד אב ואם

מלוקטים מספר

הזהר הקדוש

מהתנא האלקי

רבי שמעון בר יוחאי ז"ע

עם הפירוש הנפלא

מתוק מדבש

מאת הגה"ק המקובל רבי דניאל פריש זצוקל"ה

מופץ בעשרות אלפי עותקים - הילולת בעל
מתוק מדבש זצוק"ל - י"ד שבט תשפ"ד

גְּלוּי הָאוֹר לְכָל אֶחָד וְאֶחָד

שערי הזוהר פתוחים לפני כל אחד להתעלות ולזכות למתיקות אורו של הרשב"י בלימוד והבנת ספר הזוהר הקדוש

ב"ה זכה דורנו שכל אחד ואחד יכול לזכות לקדושת וסוגלת לימוד ספר הזוהר הקדוש מתוך הבנה ובהירות על ידי החיבור הנפלא והנדיר 'מתוק מדבש' שבזכותה עשרות אלפים מישראל מתעלים ומתענגים בלימוד והבנת הזוהר הקדוש.

סגולת הלימוד בזוהר הקדוש גדולה היא עד למאוד כפי שכתב הרשב"י שבזכותה יצאו מן הגלות ברחמים - **'פְּדָא יַפְקֹון מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי'** הוסיפו גאוני וצדיקי קמאי ז"ע בהתבטאויות מופלגות ברום מעלת לימוד זה המקדשת ומטהרת את הלב והנפש ומכניעה את היצר הרע והקליפות, וסגולותיו ברוחניות ובגשמיות להשפיע על הלומד דבר ישועה ורחמים בכל עניינו.

בכך אף התקיימה חזון הקודש של הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע כפי שמובא בספר 'דמשק אליעזר' להרה"ק מקומרנא זי"ע **'שרצונו הטוב היה שיהיה איש אחד בעולם שיפרש דברי הזוהר הקדוש על פי פשט פשוט.** בכל מקום שיכול לפרשו על פי פשט' בכדי שכל אחד ואחד יוכל ללמוד בו.

בעת לקראת יומא דהילולא של המחבר מורינו בעל המתוק מדבש זצוק"ל, כשהשערים פתוחים יכול כל אחד ואחד להצטרף ולזכות לגילוי האור הנערב - אורו הבהיר של רבי שמעון בר יוחאי זי"ע"א על ידי הלימוד בספר הזוהר הקדוש עם הפירוש הנעלה מתוק מדבש אשר זכה ונתקבל בכל תפוצות ישראל בארץ ובגולה ועלה על שולחן מלכים מאן מלכי רבנן שלא גמרו עליו את ההלל והשבח על עצם טוב הפירוש ואף על היותו כבחינת שוה לנפשות ישראל הצמאים לדבר ה'.

בדרכים ואופנים שונים להפצת אור תורת התנ"א רשב"י זי"ע"א, פועל ללא ליאות בתדירות, המכון הנעלה 'מתוק מדבש' ע"ש מורינו הדגול זצוק"ל, כמו בהוצאה לאור תמדין כסדרן של החוברות המרוממות בליקוטי תר ליקוטי בענינים שונים מספרי הזוה"ק ואלו מופצים בעשרות אלפי עותקים ברחבי ארה"ק לתועלת כלל אחב"י, לצד הוצאות הסידורים, המתאזרים, התהלים, הגדה של פסח וכדומה, הנודעים לתהילה ולתפארת בכרם בית ישראל.

כמו כן קיימים שיעורים קבועים בעמוד היומי מספרי הזוה"ק הנאמרים בטוב טעם ודעת ובהסברה בהירה ומובנת לכל מי שנפשו כמהה לטהרה וצחצוח כדי להתעלות במסילות הקודש, במסגרת בית הזוהר 'מתוק מדבש', קיים רשת כוללי אברכים העמלים ויגיעים בתורת האמת שיסדו מאורי העולם התנ"א רשב"י והאר"י הק' זי"ע"א, ויהי רצון שזכות כל אלו יגן עלינו להרחיב מעגלי הקדוש לתועלת הרבים ולהחשת ישועת השי"ת בקרוב ומהרה ידין אנס"ו.

בית הזוהר 'מתוק מדבש'

טעמו וראו כי טוב.

בשורה טובה תרשן עצם

נפתח טלפון מיוחד ע"י מערכת קול הלשון לשמיעת שיעורי עמוד היומי

בזוהר הקדוש עם פירוש מתוק מדבש

אדיש שלוחה 1
לשה"ק שלוחה 2

השיעורים נמסרים בטוב טעם ודעת בטל: **03.6171140**

למען יאריכון ימיד

על מצות כיבוד אב ואם הבטיח לנו השי"ת בתורה ששכרה היא אריכות ימים, וכלשון האור החיים הק' שם (שמות כ, יב): מצוה זו **סגולתה היא אריכות ימים מלבד שכרה מה'**, כי יש מצות שיש בהם סגולות נפלאות מלבד שכר אשר קבע להם ה', וזו גילה אותה ה', והסביר זאת הרמב"ן שם, כי האב הוא כענין בורא משתתף ביצירה כי ה' הוא אביו הראשון והאב הוא האחרון, ולכך אמר - השי"ת - כאשר צויתך בכבודי, כן אנכי מצוך בכבוד המשתתף עמי ביצירתך... יבטיח כי במצוה הזאת יהיו כל ימותינו ארוכים כי ימלא ה' ימינו בעוה"ז ויהיו ארוכים לעוה"ב שכולו ארוך... ובמשנה תורה פירש - הכתוב - למען יאריכון ימיד ולמען ייטב לך על האדמה, והנה הם שתי הבטחות.

ובבלי יקר שם האריך לכאר הענין בזה על יסוד הברייתא ששנינו במס' קידושין (ז): שלשה שותפין הן באדם הקב"ה ואביו ואמו, בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, **אמר הקב"ה מעלה אני עליהם כאילו דרתי ביניהם וכבדוני**, וכתב שלכן השכר הוא אריכות ימים כי הדביקות בה' מקור חיים ונתן חיים ארוכים אל האדם, ואם הוא מכבד אב ואם בעבור שמהם נוצר החומר, אם כן גם הנשמה חלק אלוה ממעל תתן כבוד לאביה שבשמים, וע"י הדביקות שיש לה עמו תזכה לאריכות ימים כמ"ש **ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום**.

והרמב"ם בפ"ו מהלכות ממרים פותח הלכות אלו בהאי לישנא: **כבוד אב ואם מצות עשה גדולה** וכן מורא אב ואם שקל אותן הכתוב בכבוד ובמוראו... כדרך שצוה על כבוד שמו הגדול ומוראו כך צוה על כבודם ומוראם, וכן החינוך במצוה לג' לאחר שהסביר מצוה זו בדבר מדת הכרת הטוב לההורים שיגעו בבנים כמה יגיעות בקטנותו, והם סיבת היותו בעולם, כתב: וכשיקבע זאת המדה בנפשו יעלה ממנה להכיר טובת האל ברוך הוא שהוא סבתו כו' עיי"ש.

עוד איתא שם בגמ' (קידושין לא): על רב יוסף כששמע קול פסיעות אמו אמר **אקום מפני השכינה שבאה**, וביאר זאת במהרש"א על דרך המאמר רז"ל הנ"ל שמכיון שהקב"ה כאילו דר בין המכבד אב ואם והיינו בשם י"ה כמ"ש שם לעיל אוי האות ה' משם זה רומז על השכינה כנודע.

והנה מצינו שם בסוגיית הגמ' בקידושין דברים מופלגים בשכר מצוה זו. אולם בירושלמי בפ"ק דפאה (הלכה א. ובקידושין פ"א ה"ז) מצינו דברים נוראים שלא נאמרו על שום מצוה שבתורה עד שכינו את **מצות כיבוד אב ואם חמורה שבחמורות**. ותני רבי שמעון בן יוחאי אומר **גדול הוא כיבוד אב ואם שהעדיפו הקב"ה יותר מכבודו** (עיי"ש).

ונחתום בדברי החרדים (בפרק ט) שכתב דיעקך מצות זו - הוא - בלב דהא רחמנא לבא בעי... ומי שאינו מכבדם נקרא רשע... והעושה להם כל צרכיהם נקרא צדיק, והיינו שנותן להם בלב חנון כדרך שהם נותנים לו, **ויאהב אותם אהבה עזה כדרך שהיו הם אוהבים אותו ולא יהיו עליו לטורח ולמשא כבוד**. ומהראוי לעיין הטיב בדברי המהרש"א בסיום מס' חולין (קמב) שהאריך לכאר את שיטת רבי יעקב בגמ' שם שיעוד שכר מצוה זו הוא בעולם הבא ולתחיית המתים: שיהיו ימיד לגוף ולנפש יותר ארוכים מבעוה"ז ולמען ייטב לך לעולם שכולו טוב ערב וטוב לנשמת הצדיקים שיהנו מזיו השכינה, השי"ת יזכינו לכל אלו בגאולה קרובה אנס"ו.

י"ל לרגל יומא ההילולא הוי"ט של מוריניו בעל מתוק מדבש זצוק"ל י"ד שבט תשפ"ד
מכון מתוק מדבש

כבוד אב ואם. לְשִׂמְחָהּ בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים. בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא

כָּבֵד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ, בְּכֹל זִמְנֵי יְקָר, לְמַחְדֵי לוֹן בְּעוֹבְדֵי דְכִשְׂרָאן, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (משלי כג כד) גִּיל יְגִיל אָבִי צְדִיק, וְדָא אִיהוּ יְקָרָא דְאָבוּי וּדְאִמִּיהָ.

מִצְוֹת כְּבוֹד וּמוֹרָא לְאָב וְאִם כְּמוֹ לְהַקְבִּי"ה
כָּבֵד אֶת אָבִיךָ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר כָּבֵד אֶת יְהו"ה מְהוֹנָה, מְהוֹנָה

מתוק מדבש

מֵאָמַר "כְּבוֹד אָב וְאִם, לְשִׂמְחָהּ בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא"
 יבואר בו ענין הצורך לשמח אב ואם במעשים טובים
 כי בזה משמחם בעולם הזה ובעולם הבא.

(מקור המאמר מהר פרשת יתרו דף טז ע"א, ונצטטנו כרך ו עמ' טז)

כָּבֵד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ פְּרוּשׁוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כְּמָה דְאַתְּ
 שְׂצִרִיךְ לְכַבֵּדֵם בְּכֹל זִמְנֵי יְקָר אָמַר גִּיל יְגִיל אָבִי צְדִיק פְּרוּשׁ
 בְּכֹל מִינֵי כְבוֹד בֵּין בְּכַבּוֹד הַגּוֹף וּבֵין גִּיל בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּחַיָּו, יְגִיל וְיִשְׂמַח
 בְּכַבּוֹד הַנְּפֶשׁ, דְּהֵינּוּ לְמַחְדֵי לוֹן בְּעוֹלָם הַבָּא אַחַר מוֹתוֹ, וְדָא אִיהוּ
 בְּעוֹבְדֵי דְכִשְׂרָאן שְׂצִרִיךְ לְשַׂמַּח אוֹתָם יְקָרָא דְאָבוּי וּדְאִמִּיהָ וְזֶהוּ כְבוֹד
 בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים, כִּי בְּזֶה הֵם שְׂמֵחִים אָבִיו וְאִמּוֹ.

מֵאָמַר "מִצְוֹת כְּבוֹד וּמוֹרָא לְאָב וְאִם כְּמוֹ לְהַקְבִּי"ה" יתחוויר בו
 שבכלל מצות הכיבוד לאב ואם, הם מעשים טובים של הבן המשמחים
 את לב ההורים כמו קול ערב של ניגון.

(מקור המאמר מהר פרשת יתרו דף טז ע"א נצטטנו כרך ו עמ' טז-ט"א)

כָּבֵד אֶת אָבִיךָ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר כָּבֵד אֶת ה' מְהוֹנָה וּפְרָשׁוֹ חֲכָמִינוּ
 כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר עַל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא זְכוּרָנָם לְבְרָכָה מְהוֹנָה הֵינּוּ מְמַמְוֹנָה

מממונה, מהונה מתנה, בחדוה דגוונא למחדי לבא, דהא דא חדוה דלבא, כגוונא דא נגוונא דכל עלמא, עובדין דכשראן דההוא ברא חדי לבא דאבוי ודאמיה.

מהונה, מממונה, לכל מה דאצטריכו, כגוונא דבר נש אוקיר לקדשא בריה הוא, הכי אצטריף לאבא ולאמא, בגין דשותפותא חדא אית לון בקדשא בריה הוא עליה, וכמה דאצטריף למדחל

מתוק מדבש

הטובים של הבן משמחים את לב אביו ואמו כמו קול ערב של נגון.

הנה מה שאמרנו לעיל שצריך לכבד אביו ואמו מהונה מתנה דהיינו לכל מה דאצטריכו לכל מה שהם צריכים, פי סבירא ליה כמאן דאמר דכבוד משל הבן, פי כגוונא דבר נש אוקיר לקדשא בריה הוא הכי אצטריף לאבא ולאמא כעין שאדם מכבד להקדוש ברוך הוא בממונו כף צריך לכבד לאב ואם בממונו, והשעם בגין דשותפותא חדא אית לון בקדשא בריה הוא עליה לפי ששותפות אחת יש להם עם הקדוש ברוך הוא עליו, (כמאמר חכמינו זכרונם לברכה) (פמסקת קדושין דף ל עמוד ט) שלשה שתפים יש באדם הקדוש ברוך הוא ואביו ואמו), ועוד וכמה דאצטריף למדחל

שתכבדו מפספף, אם בן גם לאביו ואמו צריך לעשות כן, וכן מה שפרשו מהונה מתנה היינו שתכבדו מהחן שיש לה, בחדוה דגוונא על ידי שמחה של נגון שהוא החן שהוצק בשפתותיך, למחדי לבא לשמח את הקדוש ברוך הוא הנקרא (מהלל עג טו) צור לבבי וחקי, דהא דא חדוה דלבא פי קול ערב הוא שמחת הלב, (והוא כעין שפרש רש"י על פסוק זה, כבוד ה' מהונה, מכל מה שחננה, אפלו מקול ערב, אל תקרא מהונה אלא מגונה), כגוונא דא כעין זה מה שכתב כבוד את אביך אין הפונה שינגן לאביו, פי קול ערב הוא מתנה מיחדת מהקדוש ברוך הוא רק ליחידים, אלא נגוונא דכל עלמא הנגון והשמחה הראוי לכל העולם, שהוא עובדין דכשראן דההוא ברא חדי לבא דאבוי ודאמיה פי מעשים

לְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הִכִּי אֶצְטְרִיךְ לְמַדְחַל לְאַבוּה וּלְאִמִּיה, וּלְאֻקִּיר לֹן פְּחָדָא בְּכָל זִינֵי יְקָר.

בן תהולך בדרך הישר, מוקיר את אביו בעולם הזה ובעולם הבא

פְּתַח וְאָמַר (מלאכי ב' 1) בֶּן יִכְבֵּד אָב וְעֵבֵד אֲדֹנָיו, בֶּן יִכְבֵּד אָב, כְּמָה דְאֵת אָמַר (שמות כ"ט) כָּבֵד אֶת אָבִיךָ וְאֵת אִמְךָ, וְאֻקְמוּהָ, בְּמִיכָלָא וּמִשְׁתַּיָּיא וּבְכָלָא, הָאִי בְּחַיִּי וִי דְאֵתְחַיֵּיב בִּיה, בְּתַר דְּמִית

מתוק מדבש

לְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא הִכִּי אֶצְטְרִיךְ מְאָבִיו וְאִמּוֹ, וְכֵן וּלְאֻקִּיר לֹן פְּחָדָא לְמַדְחַל לְאַבוּה וּלְאִמִּיה כְּמֹ שְׁצַרִיךְ בְּכָל זִינֵי יְקָר וּלְכַבֵּד אוֹתָם כְּאֶחָד בְּכָל לִירָא מִהֶקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּךָ צְרִיךְ לִירָא מִינֵי כְבוֹד.

מְאָמַר "בֶּן תְּהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר, מוֹקִיר אֶת אָבִיו בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא" מְבוֹאֵר בּו דְבַר הַחַיִּיב בְּכִיבוֹד אָב וְאִם לְאַחַר פְּטִירַתָּם שְׂאוּ זְקוּק הָאֵב לְהֵם יוֹתֵר בְּהַכִּיבוֹד שְׂבַעֲוֹלָם הוּא, וְהֵינּוּ הַלִּיכְתוֹ שֶׁל הַבֶּן בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וּבְחִיקוֹן הַמַּעֲשִׂים כְּרָאוּי שְׂאוּ הוּא מְכַבֵּד אֶת הוֹרָיו כְּעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן אֲצֵל הַקַּב"ה, בְּאִשֶׁר זְכוֹת תּוֹרַתוֹ וּמַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים שֶׁל הַבֶּן מוֹעִילִים לְהַהוֹרִים כְּעֲלִיּוֹנִים לְעוֹרֵר רַחֲמֵי הַשׁ"ת עֲלֵיהֶם וּלְכַבֵּדֵם כְּכִסָּא הַכְּבוֹד הַרְאוּי לְהֵם (מְקוֹר הַמֵּאֲמַר עֵסֶר פְּרָשָׁת נַחֲמִי דף קטו ע"ג, וּצְנִיאוּרֵינוּ כִּכְן י"א ע"מ' מִשְׁנֵת-מִשְׁפָּח)

פְּתַח רַבִּי חֵיָא וְאָמַר, כְּתוּב בֶּן יִכְבֵּד אָב וְעֵבֵד אֲדֹנָיו, מַה שְּׁפָתוֹב בֶּן יִכְבֵּד אָב הֵינּוּ כְּמָה דְאֵת אָמַר כְּמֹ שְׁנַאֲמַר כָּבֵד אֶת אָבִיךָ וְאֵת אִמְךָ, וְאֻקְמוּהָ בְּמִיכָלָא וּמִשְׁתַּיָּיא וּבְכָלָא וּבְאִירֵי מְנִיָּה הוּא אַחַר וּבְאִירֵי חֲכָמִינוּ זְכִירָנָם לְכַרְכָּה שְׁפָן צְרִיךְ לְכַבֵּד אֶת אָבִיו בְּמִאֲכָל וּבְמִשְׁתָּה וּבְכָל דְּכָר, הָאִי בְּחַיִּי וִי דְאֵתְחַיֵּיב בִּיה זְהוּ בְּחַיִּי שְׁנַתְחַיֵּיב בּו מִן הַתּוֹרָה, בְּתַר דְּמִית אִי תִימָא הָא פְּטוּר מְנִיָּה הוּא אַחַר

אי תימא הא פטור מניה הוא, לאו הכי, דאף על גב דמית, אתחייב ביקריה יתיר, דכתיב כבוד את אביך, דאי ההוא ברא אזיל בארץ תקלא, ודאי מבזה לאבוי הוא, ודאי עביד ליה קלנא, ואי ההוא ברא אזיל בארץ מישר, ותקין עובדוי, ודאי דא אוקיר לאבוי, אוקיר ליה בהאי עלמא גבי בני נשא, אוקיר ליה בההוא עלמא גבי קדשא בריה הוא, וקדשא בריה הוא חייס עליה, ואותיב ליה בכורסיא דיקריה ודאי.

בן יכבוד אב, כגון רבי אלעזר, דאיהו אוקיר ליה לאבוי בהאי עלמא ובההוא עלמא, השתא אסגי שבחא דרבי שמעון

מתוק מדבש

מכבוד אותו בעולם הזה בין בני אדם, שאומרים אשרי יולדתו, אוקיר ליה בההוא עלמא גבי קדשא בריה הוא ומכבוד אותו בעולם העליון אצל הקדוש ברוך הוא, שזכות תורתו ומעשיו הטובים מועילים לאביו בעולם הבא, וקדשא בריה הוא חייס עליה והקדוש ברוך הוא מרחם עליו, ואותיב ליה בכורסיא דיקריה ודאי ומושיב אותו בכסא כבודו הראוי לו.

ומסיק דבריו ואמר מה שכתוב בן יכבוד אב, כגון רבי אלעזר ברבי שמעון, דאיהו אוקיר ליה לאבוי בהאי עלמא ובההוא עלמא שהוא כבוד את אביו בזה העולם ובעולם העליון, השתא אסגי שבחא דרבי

שמית אביו אם תאמר שהוא פטור מלכבוד, לאו הכי אין הדבר כן, דאף על גב דמית אתחייב ביקריה יתיר שאף על פי שמית אביו, הבן מחייב בכבודו עוד יותר, לפי שאז האב צריך לכבוד ולטובת הבן יותר מכל מאכל ומשקה בחייו, דכתיב כבוד את אביך היינו גם לאחר מותו, דאי ההוא ברא אזיל בארץ תקלא שאם הבן הולך בדרך מעקל, ודאי מבזה לאבוי הוא ודאי שהוא מבזה את אביו, ודאי עביד ליה קלנא ודאי שעושה לו בזיון, ואי ההוא ברא אזיל בארץ מישר ותקין עובדוי ואם הבן הזה הולך בדרך הישר ותקן את מעשיו, ודאי דא אוקיר לאבוי ודאי זה מכבוד את אביו, אוקיר ליה בהאי עלמא גבי בני נשא הוא

בתרין עלמין, בהאי עלמא, ובההוא עלמא נתיר מחייזי, דזכה
לבנין קדישין ולגזעין קדישין.

הבן צריך להיות לאביו בסוס ובחמור למשוי
כל ישראל אינון בנוי דאדם, וכל ברא צריך למהוי ליה לאבוי
פסוס ובחמור למשוי, ולמהוי כפיף תחותוי, והאי איהו
רזא (מהלס לו 1) אדם ובהמה תושיע יהו"ה, דאיהו ברא דאדם,
ועביד גרמיה פבהמה תחותוי.

מתוק מדבש

שמעון בתרין עלמין, בהאי ובעולם הבא עוד יותר מבחייזי, דזכה
עלמא, ובההוא עלמא נתיר לבנין קדישין ולגזעין קדישין
מחייזי ועתה נתרבה שכחו של רבי לפי שזכה לבנים קדושים ולגזעים
שמעון בשני עולמות, בעולם הזה, קדושים.

מאמר "הבן צריך להיות לאביו בסוס ובחמור למשוי" בו יתחוויר
גודל החיוב שעל הבן להתמסר למילוי רצון האב ולהיות כפוף תחתיו
בשעבוד גמור.

(מקור המאמר זוהר פקשא פנחס דף רטו ע"ג זכ"מ, ונציאורינו כרך יד עמ' לו)

כל ישראל אינון בנוי דאדם כל תחותוי ולהיות כפוף תחתיו, והאי
ישראל הם בנים לאדם העליון, איהו רזא וזהו הסוד מה שכתוב
דהיינו לבחינות קוב"ה ושכינתיה בסוד אדם ובהמה תושיע יהו"ה דהיינו
נשמתם, כמו שכתוב (דקייס יד 6) בנים דאיהו ברא דאדם שישאל הוא בן
אתם לה' אלהיכם, וכל ברא צריך של אדם, כי יש לו נשמה מאדם העליון,
למהוי ליה לאבוי פסוס ובחמור ועביד גרמיה פבהמה תחותוי
למשוי וכל בן צריך להיות לאביו ועושה עצמו פבהמה תחתיו, רצונו
פסוס ובחמור למשוי, ולמהוי כפיף לומר שעושה רצון הקדוש ברוך הוא

מצוות כבוד אב ואם תלויה בשרש ומקור האריכות ימים
למען יאריכון ימיה, בגין דאית יומין לעילא דתליין בהו חיי
בר נש בהאי עלמא, ואוקימנא על אינון יומין דבר נש
בההוא עלמא לעילא, וכלהו קיימין קמי קדשא בריה הוא,
ובהו אשתמודען חיי דבר נש.

מתוק מדבש

כאלו היה בהמה שאין לו בחירה ומכרח לעשות רצון בעליו. והצריך לשני המשלים, שלא נאמר שאדם להקדוש ברוך הוא הוא כמו הסוס שמטריח את רוכבו בהנהגתו, שאינו כן, אלא הוא כבן האוהב לעבד לאביו, ושלם תאמר שיש לו בחירה כבן, אלא הוא פסוס המשעבד ומכרח לרצון בודאו.

מאמר "מצוות כבוד אב ואם תלויה בשרש ומקור האריכות ימים" בו יבואר שדבר חיי האדם תלוי בהספירות העליונות, וכפי מדת אחיזתו בהם כן יזכה לאריכות ימים בעוה"ז, ובכחינתם בעולם הבא.

(מקור המאמר מהר פרשם יתרו דף נג ע"א נרע"מ ונציאורינו כרך ו עמ' ט"א-ט"ב)

למען יאריכון ימיה קשיא ליה מה
שיף אריכות ימים, הלא כל
יום זמנו קצוב עשרים וארבע שעות,
לזה אמר שאינם הימים האלו הזמניים,
אלא בגין דאית יומין לעילא
דתליין בהו חיי בר נש בהאי
עלמא לפי שיש ימים למעלה שבהם
תלויים חיי האדם בעולם הזה, והם
הספירות שבהם משרשים חיי האדם, לכן
כפי מדת אחיזתו בהם פן יתארכו או
יתקצרו חיי וזה ממש ימיה, וכן
ואוקימנא העמדנו מה שכתוב למען
יאריכון ימיה על אינון יומין דבר נש
בההוא עלמא לעילא על אלו הימים
של האדם בעולם העליון למעלה, דהיינו
בעולם שכלו ארף. וחזור לפרוש הראשון
ואמר וכלהו קיימין קמי קדשא בריה
הוא וכלם עומדים לפני הקדוש ברוך
הוא, רצונו לומר כל מה שאדם עושה
בעולם הזה בכל יום ויום הכל מצטייר שם
ופועל למעלה בספירות, ובהו
אשתמודען חיי דבר נש ובהארת

עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָךְ, אֲבֹתְחוּתָא לְאַתְהֵנִיא
בְּאֶסְפֵּקְלָרְיָא דְנִהְרָא, וְרָזָא דָא עַל הָאֲדָמָה, דָּא אֶסְפֵּקְלָרְיָא
דְנִהְרָא, בְּאֵינֹנְיָא יוֹמִין עֲלָאִין דְנִהְרִין מִגּוּ מְבוּעָא דְכֻלָּא.

מֵאִי שְׁנָא בְּאֵלִין תְּרִין פְּקוּדִין דְאֹרִייתָא, דְכְּתִיב בְּהוּ לְמַעַן
יֵאֲרִיכוּן יָמֶיךָ, בְּדָא, וּבְשִׁלּוּחַ הַקֶּן, אֲלֵא תְרִין פְּקוּדִין אֵלִין
כְּלָהוּ תְלִיין לְעֵילָא, אֲבָא וְאִמָּא, רְזָא דְזִכּוּר וְשְׁמוֹר כְּחָדָא, וּבְגִין
כְּךָ כְּתִיב לְמַעַן יֵאֲרִיכוּן יָמֶיךָ.

מתוק מדבש

לְכַנֵּס בְּאוֹתָם יָמִים הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁל הַשֵּׁשׁ
סְפִירוֹת שֶׁל בְּחִינַת הַתְּפָאֶרֶת הַמְּאִירִים
מִמְקוֹר הַפֶּלֶל, דְּהֵיִינוּ מִהַחֲכֵמָה הַדְּבוּקָה
בְּבִינָה, וְאִזּוּ יִהְיוּ יָמֵינוּ מְאִירִים וְאֶרְפִּים.

וְשׂוֹאֵל מֵאִי שְׁנָא בְּאֵלִין תְּרִין
פְּקוּדִין דְאֹרִייתָא מֵהַשְּׁנוּי
בְּשִׁתֵּי מִצְוֹת אֵלוּ שֶׁל הַתּוֹרָה דְכְּתִיב
בְּהוּ לְמַעַן יֵאֲרִיכוּן יָמֶיךָ, וְהֵיִינוּ
בְּדָא כְּכַבּוּד אָב וְאִם וּבְשִׁלּוּחַ הַקֶּן,
וּמִתְרִץ אֲלֵא תְרִין פְּקוּדִין אֵלִין
כְּלָהוּ תְלִיין לְעֵילָא אֲלֵא אֵלוּ הַשְּׁתֵּי
מִצְוֹת תְּלוּיּוֹת לְמַעַלָּה בְּבִינָה שְׂבָה הַשְּׂרָשׁ
שֶׁל אֲרִיכוֹת הַיָּמִים, וְהַטַּעַם כִּי אֲבָא
וְאִמָּא הַנּוֹכְרִים בְּפָסוּק רְזָא דְזִכּוּר
וְשְׁמוֹר כְּחָדָא הֵם סוּד זְכוּר וְשְׁמוֹר
כְּאַחַד דְּהֵיִינוּ סוּד קוּב"ה וְשְׂכִינְתֵּיהּ
כְּשֵׁהֵם בְּאַחֲדוּת אַחַת, שְׂאִזּוּ הֵם מְקַבְּלִים
שְׂפַע מִהַבִּינָה, וּבְגִין כְּךָ כְּתִיב לְמַעַן

הַסְּפִירוֹת נוֹדְעִים חַיֵּי הָאָדָם בְּעוֹלָם, וְלָכֵן
נֹאמַר לְמַעַן יֵאֲרִיכוּן יָמֶיךָ, כִּי עַל יְדֵי
הַסְּפִירוֹת הַנִּקְרָאוֹת יָמִים שְׂשֵׁם מְשֻׁרְשָׁים
חַיֵּי הָאָדָם יֵאֲרִיכוּן יָמֶיךָ, פְּרוּשׁ חַיִּיד.

וְזֶה שֶׁכְּתוּב עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר ה'
אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָךְ, בְּרַכָּה זֹאת
אֲבֹתְחוּתָא הִיא הַכְּטָחָה אַחֲרַת שְׂאֲחַר
צֵאתוֹ מִן הָעוֹלָם יִתְקַשֵּׁר בְּאוֹתָם הַיָּמִים
הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁל הַשֵּׁשׁ סְפִירוֹת שֶׁל בְּחִינַת
הַתְּפָאֶרֶת, לְאַתְהֵנִיא בְּאֶסְפֵּקְלָרְיָא
דְנִהְרָא שְׂיִזְכֶּה לְהִנּוֹת מִמְרָאָה הַמְּאִירָה
שֶׁהוּא סוּד הָאֶרֶת הַתְּפָאֶרֶת, וְרָזָא דָּא
עַל הָאֲדָמָה סוּד זֶה הוּא מֵהַשְּׂבָב
עַל הָאֲדָמָה, כְּלוֹמַר לְמַעַלָּה מִהָאֲדָמָה
שֶׁהִיא הַמְּלַכּוֹת [הַשְּׂכִינְיָה], דָּא
אֶסְפֵּקְלָרְיָא דְנִהְרָא זֶהוּ הָאֶרֶת
הַתְּפָאֶרֶת, בְּאֵינֹנְיָא יוֹמִין עֲלָאִין
דְנִהְרִין מִגּוּ מְבוּעָא דְכֻלָּא וְיִזְכֶּה

הֵבֵן אוֹהֵב אֶת הוֹרָיו יוֹתֵר מִגּוֹפּוֹ וְנִשְׁמָתוֹ

קָם רַעֲיָא מְהִימָנָא, וְאַשְׁתַּטַּח קָמִי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבִכָּה וְאָמַר, כִּן יִהְיֶה רַעֲיָא דִּילִיָּהּ, דִּיחְשִׁיב לִי כְּבוֹר, דְּעוֹבְדִין דִּילִי לְגַבֵּי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ יְהוֹן לְגַבֵּיהּ, כְּכִרְא דְאַשְׁתַּדֵּל בְּהוֹן בְּתֵר אָבוּי וְאִמֵּיהּ, דְּרַחֲמִים לוֹן יִתִּיר מִגְּרָמִיהּ וְנִפְשֵׁיהּ רוּחִיהּ וְנִשְׁמָתֵיהּ, וְכָל מַה דְּהָוָה לִיָּהּ, הָוָה חֲשִׁיב לוֹן לְאַיִן (דף רפא ע"ב)

מֵתוֹק מִדְּבַשׁ

יֵאָרִיכוֹן יְמֵיךָ שְׁהֵם הַיָּמִים הַנִּמְשָׁכִים לומר שְׁעַל יְדֵי כְּבוֹד אָב וְאֵם גּוֹרְמִים מִבְּחִינַת הַבִּינָה לְבַחֲיוֹנוֹת קוֹב"ה וְשְׂכִינְתֵיהּ לְיַחְוֵד הָעֲלִיּוֹן, וְזוֹכָה לְקַבֵּל שְׁפַע יְמֵהֶם תִּקְבַּל אֲרִיכוֹת הַיָּמִים, וְרִצּוֹנוֹ מִהִיחֹד הַהוּא.

מֵאָמַר "הֵבֵן אוֹהֵב אֶת הוֹרָיו יוֹתֵר מִגּוֹפּוֹ וְנִשְׁמָתוֹ" כּוֹ יִתְבָּאֵר רוּב מַעֲלַת הָאֱהָבָה מֵהֵבֵן לְאָבוּי וְאִמּוֹ, שֶׁהָרִי הִרְעִיא מִהִימָנָא הַתַּפְּלַל שִׁיתְרַצּוֹ תוֹרָתוֹ וּמַעֲשָׂיו לִפְנֵי הַשֵּׁ"ת כִּבּוֹן הַמִּשְׁתַּדֵּל בְּמַעֲשָׂיו לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְאָבוּי וְלְאִמּוֹ, כְּאִשֶּׁר אוֹהֵב אוֹתָם יוֹתֵר מִגּוֹפּוֹ וּנְפִשׁוֹ וְרוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ.

(מקור המאמר צהר פרשת כי תגאל דף רפא ע"א-ע"ב, ונציאורינו כרך טו עמ' עט)

קָם רַעֲיָא מְהִימָנָא, וְאַשְׁתַּטַּח קָמִי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְעַמֵּד הָרַעֲיָא מְהִימָנָא וְנִשְׁתַּטַּח לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבִכָּה וְאָמַר רִצּוֹנוֹ לומר שֶׁהַתַּפְּלַל עַל תּוֹרָתוֹ וּמַעֲשָׂיו בְּהַתְּנוּצָצוֹתוֹ בְּחֻקֵּי יִשְׂרָאֵל, שִׁיתְרַצּוֹ מַעֲשֵׂיהֶם לְיַחְוֵד בְּהֵם קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ, לְזַה אָמַר כִּן יִהְיֶה רַעֲיָא דִּילִיָּהּ כִּן יְהִי הַרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, דִּיחְשִׁיב לִי

כְּבוֹר שִׁיחְשִׁיב אוֹתִי כִּבּוֹן, דְּעוֹבְדִין דִּילִי לְגַבֵּי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ יְהוֹן לְגַבֵּיהּ שֶׁהַמַּעֲשִׂים שְׁלִי אֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינְתוֹ יְהִיוּ נְחֻשְׁבִים אֲצִלוֹ, כְּכִרְא דְאַשְׁתַּדֵּל בְּהוֹן בְּתֵר אָבוּי וְאִמֵּיהּ כִּבּוֹן שְׁמִשְׁתַּדֵּל בְּמַעֲשָׂיו לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְאָבוּי וְאִמּוֹ, דְּרַחֲמִים לוֹן יִתִּיר מִגְּרָמִיהּ וְנִפְשֵׁיהּ רוּחִיהּ וְנִשְׁמָתֵיהּ

למעבד בהון רעותיה דאבא ואמא, ולמפרק לון בהון, ואף על גב דידענא דכלא ברשותיה, רחמנא לבא בעי.

הטעם להשנאת כבוד ומורא של אב ואם כמו להקב"ה איש אמו ואביו תיראו וגו', פקודא דא לכבד אב ואם, דאצטריף בר נש למדחל מאבוי ומאמיה ולאוקיר לון, פמה דאצטריף

מתוק מדבש

שאהב אותם יותר מגופו ונפשו רוחו ונשמתו, וכל מה דהנה ליה הנה חשיב לון לאין וכל מה שיש לו הוא מחשיב אותם לאפס ואין, (דף רפא ע"ב) למעבד בהון רעותיה דאבא ואמא לעשות בהם רצונם של אביו ואמו, ולמפרק לון בהון ולפדות אותם בהם, ואף על גב דידענא דכלא ברשותיה ואף על פי שידע אני שהכל ברשותו של הקדוש ברוך הוא, ואי אפשר לעשות שום מצוה אלא מכחו יתברך, כי אלמלא הקדוש ברוך הוא עזרו אי אפשר לעשות מאומה, אלא רחמנא לבא בעי הקדוש ברוך הוא הרחמן רוצה את לבו של האדם, ונתן בחינה לבני אדם לראות אם יבחרו בטוב.

מאמר "הטעם להשנאת כבוד ומורא של אב ואם כמו להקב"ה" בו מבואר הטעם שהשוה הכתוב כיבוד ומורא אב ואם לכיבוד ומורא של הקב"ה, כי הגשמי דומה לרוחני, והם משתתפים בבניהם יחד עם הש"ת כביכול.

(מקור המאמר מהר פרשת קדושים דף פג ע"א בדע"מ, ונמצאוינו כן יא עמ' שמו-שמח)

איש אמו ואביו תיראו וגו', לון כי צריך האדם לירא מאביו ואמו ופקודא דא מצוה זו היא לכבד אב ואם, דאצטריף בר נש למדחל מאבוי ומאמיה ולאוקיר לון פקודא דא מצוה זו היא לכבד אב ואם, דאצטריף בר נש לקדשא בריה הוא מסטרא דרוחא

בר נש לאוקיר ליה לקדשא בריה הוא, מסטרא דרוחא דיהב בגויה ולמדחל מגיה, הכי אצטריף ליה לאוקיר לאבוי ולאמיה, מסטרא דגופא דיליה ולמדחל מנהון, דהא אינון משתתפין בקדשא בריה הוא ועבדי ליה גופא, והואיל ואינון שותפין בעובדא, ליהו שותפין בדחילו ויקרא.

כגוונא דא, תלת שותפין אשתכחו לעילא ברזא דאדם, אדם קדמאה אף על גב דגופא דיליה הוה מעפרא, לא מעפרא דהכא הוה, אלא מעפרא דבי מקדשא לעילא, אבא

מתוק מדבש

דיהב בגויה, ולמדחל מגיה כמו שצריך האדם לכבד את הקדוש ברוך הוא ולירא ממנו מצד הרוח שנתן בתוכו, הכי אצטריף ליה לאוקיר לאבוי ולאמיה מסטרא דגופא דיליה ולמדחל מנהון כמו בן צריך האדם לכבד את אביו ואת אמו ולירא מהם מצד הגוף שנתנו לו, כי הגשמי דומה לרוחני, דהא אינון משתתפין בקדשא בריה הוא כי הם משתתפים יחד עם הקדוש ברוך הוא, ועבדי ליה גופא ועשו לו גוף, והואיל ואינון שותפין בעובדא והואיל והם שתפים במעשה, ליהו שותפין בדחילו ויקרא יהיו שתפים גם ביראה וכבוד. כגוונא דא תלת שותפין אשתכחו לעילא ברזא דאדם כעין זה

שלשה שתפים נמצאו למעלה בסוד בריאת אדם הראשון, דהיינו אדם קדמאה אף על גב דגופא דיליה הוה מעפרא אדם הראשון אף על פי שגופו היה מעפר, כמו שקתוב (בראשית 2) ויצר ה' אלהים את האדם עפר מן האדמה, אבל לאו מעפרא דהכא הוה לא נוצר מעפר של עולם הזה הגשמי, אלא מעפרא דבי מקדשא לעילא אלא נוצר מעפר של בית המקדש של מעלה שהוא בעולם היצירה, אשר קדם חטא אדם הראשון היה היצירה למעלה במקום שהוא עתה עולם הכריאה, כי אבא ואימא אשתכחו בחינות קדשא בריה הוא ושכינתיה שבעולם דיצירה הם היו נמצאים בהולדת גופו של אדם הראשון, ומלפא

וַאִמָּא אֲשֶׁתְּכֹחוּ, וּמִלְפָּא עֲלָאָה אֲשֶׁתְּתַף בְּהַדְיָהּ, וְשֹׁדֵר בִּיהַ רוּחָא דְחַיִּי וְאַתְּבְּרִי.

וּכְגֻוֹנָא דָּא אֲשֶׁתְּכַח כְּלָא עֵילָא וְתַתָּא, וְעַל דָּא אֲצִטְרִיף לִיהַ לְכַר נָשׁ לְמַדְחַל לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְלְמַדְחַל לְאַבּוּי וְלְאַמִּיָּה.

וְעַקְבֵּי דְבַר אֱלֹ אֲבִיו יִצְחָק בְּבוֹשָׁה וּבַעֲנֻהָ וַיַּעֲשֶׂה גַם הוּא מְטַעְמִים וְגו', יְקוּם אָבִי, דְּבוּרִיָּה הָהּ בְּעִזּוֹת

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

עֲלָאָה אֲשֶׁתְּתַף בְּהַדְיָהּ וּמִלְפָּא הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת קַדְשָׁא בְּרִיף הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיָּה שֶׁבְּעוֹלָם דְּאַצִּילוֹת בְּיַחְוָדוּ עִם הַמַּלְכוֹת [הַשְּׂכִינָה דְאַצִּילוֹת] נִשְׁתַּתַּף עִמָּהֶם, דְּהֵינְגוּ שֶׁהֵם עֲלוּ בְּהִיכְלֵי בְּחִינּוֹת חֻקָּמָה וּבִינָה דְאַצִּילוֹת, וְשֵׁם נְתִיחְדוּ פְּנִים בְּפְנִים וְהוֹלִידוּ אֶת נִשְׁמוֹת אָדָם וְחַוָּה, וְשֹׁדֵר בִּיהַ רוּחָא דְחַיִּי וְאַתְּבְּרִי וְשִׁלַּח בּוּ רִיחַ חַיִּים כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ס"ג) וַיִּפַּח בְּאַפִּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה.

וְאִזּוּ נִבְרָא אָדָם הָרִאשׁוֹן בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּכְגֻוֹנָא דָּא אֲשֶׁתְּכַח כְּלָא עֵילָא וְתַתָּא וְכַעֲיִן זֶה נִמְצָא הַכֹּל לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, כִּי שְׁלֹשָׁה שְׁתַּפִּים הֵם בְּאָדָם הַתַּחְתּוֹן, וְעַל דָּא אֲצִטְרִיף לִיהַ לְכַר נָשׁ לְמַדְחַל לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא וְעַל כֵּן צְרִיף הָאָדָם לִירָא מִהַקְּדוּשָׁה בְּרִיף הוּא, וְלְמַדְחַל לְאַבּוּי וְלְאַמִּיָּה. וְגַם לִירָא מֵאֲבִיו וְאִמּוֹ שְׁלֵמָטָה.

מֵאֲמָר "וְעַקְבֵּי דְבַר אֱלֹ אֲבִיו יִצְחָק בְּבוֹשָׁה וּבַעֲנֻהָ" מְבוֹאֵר בּוּ דְבַר זֵה הִירוֹתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב אֲבִינוּ כִּלְפֵי יִצְחָק אֲבִיו כְּבוֹאוֹ לְקַבֵּל הַבְּרִכּוֹת, וְדִיבּוּרוֹ הָיָה בְּלִשׁוֹן תַּחְנוּנִים כְּדִי שֶׁלֹּא לִזְעוּעַ אוֹתוֹ וּלְהַחְרִידוֹ.

(מִקּוּד הַמֵּאֲמָר צִוֵּר פִּרְשַׁת תּוֹלְדוֹת דִּף קַמֵּד ע"א, וּצִיטָאוּרִינוּ כַּךְ ג עמ' ל"א)

וַיַּעֲשֶׂה גַם הוּא מְטַעְמִים וְגו' וַיֹּאמֶר כִּי דְבוּרִיָּה הָהּ בְּעִזּוֹת בְּתַקִּיפוֹ לְאַבּוּי יְקוּם אָבִי בְּאֵל הַיְּהוּדִים רוּחָא, מְלָה דְלִית בָּהּ טַעְמָא

בתקיפו רוחא, מלה דלית בה טעמא, יקום אבי, תא חזי מה בין יעקב לעשו, יעקב אמר בכסיפו דאבוי בענוה, מה פתיב ויבא אל אביו ויאמר אבי, מה בין האי להאי, אלא דלא בעא לאזדעזעא ליה, מליל בלשון תחנונים, קום נא שבה ואכלה מצדי, ועשו אמר יקום אבי, כמאן דלא מליל עמיה.

חמר ענין היראה מאב ואם

רבי יהודה אמר, איש אמו ואביו תיראו, פהאי גוונא (נלאשית 3)

מתוק מדבש

שדבוריו לאביו היו בעזות ובקול חזק, דבור שאין בו טעם, והיינו יקום אבי שדבר בלשון נסתר, וגם לא אמר בלשון תחנונים יקום נא אבי, תא חזי מה בין יעקב לעשו בא וראה ההבדל שבין יעקב לעשו, יעקב אמר בכסיפו דאבוי בענוה יעקב אמר בבושה מאביו ובענוה, מה פתיב, ויבא אל אביו ויאמר אבי קראו תחלה לדעת אם אינו ישן, ומפרש מה בין האי להאי מה בין יעקב שאמר אבי ובין

עשו שאמר יקום אבי, אלא דלא בעא לאזדעזעא ליה מליל בלשון תחנונים אלא יעקב לא רצה להחריד את אביו לכן דבר אליו בלשון תחנונים, והיינו קום נא שבה ואכלה מצדי ואין נא אלא לשון בקשה, ועשו מלבד זאת שדבר בעזות, גם אמר יקום אבי בלשון נסתר כמאן דלא מליל עמיה כמי שלא מדבר עמו, אלא מכנה את הדבור לזולתו.

מאמר "חמר ענין היראה מאב ואם" יבואר בו דבר עוצם חומרת

היראה מאב ואב שהוא כמו שצריך לירא מחילל שבת ומחילול בית המקדש.

(מקור המאמר מהר פראש קדושים דף פא ע"ב-פג ע"א, ונציאורינו כרך יא עמ' טנג-טנד)

רבי יהודה אמר מה שפתיב איש אמו ויבא אל אביו תיראו הטעם שהקדים גוונא הוא פועל זה מה שפתיב במקום

הפתיב מורא אם למורא אב, פהאי גוונא הוא פועל זה מה שפתיב במקום

ד) ביום עשות יהו"ה אלהי"ם ארץ ושמים, ובאתר אחרא אקדים שמים לארץ, אלא לאחזאה דתרוייהו פחדא אתעבידו, אוף הכא אקדים אימא לאבא, ובאתר אחרא אקדים אבא לאימא, לאחזאה דתרוייהו פחדא אשתדלו ביה [וכו'].

כתיב הכא איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו, וכתיב ה'תם (ויקרא טו ג) את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו, מהו מקדשי, כמשמעו.

מתוק מדבש

כאחד השתדלו בו, לכן שניהם שווים בין במורא ובין בכבוד [וכו'].

כתיב הכא איש אמו ואביו תיראו וסמוך לו כתוב ואת שבתותי תשמורו, וכתיב ה'תם ובמקום אחר כתוב את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו הרי שהסמיך שבת למקדש, מהו טעם הדבר, ומתוך שהכל הוא ענין אחד, כי מהו מקדשי זה שהקש לשבתותי, ומשיב כמשמעו כמו שצריך לירא מחלול שבת, כך צריך לירא מחלול המקדש, וכן צריך לירא מאב ואם.

אחד ביום עשות יהו"ה אלהי"ם "ארץ" ושמים שהקדים ארץ לשמים, ובאתר אחרא אקדים שמים לארץ ובמקום אחר הקדים שמים לארץ, כמו שכתוב בראשית ברא אלהי"ם את "השמים" ואת הארץ, אלא הטעם הוא, לאחזאה דתרוייהו פחדא אתעבידו להראות ששמים וארץ שניהם נעשו ונבראו כאחד, אוף הכא אקדים אימא לאבא אף פאן במורא הקדים הכתיב האם להאב, ובאתר אחרא אקדים אבא לאימא ובמקום אחר בכבוד הקדים האב להאם, לאחזאה דתרוייהו פחדא אשתדלו ביה להראות ששניהם

הַזְהִיר בְּכַבּוּד הוֹרָיו זוֹכֵה לְשָׁנֵי עוֹלָמוֹת
תְּלַת עָלְמֵינִי נִינְהוּ, תְּרִינִי יְרִית בְּכַבּוּד אָב וָאֵם.

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

מֵאָמַר "הַזְהִיר בְּכַבּוּד הוֹרָיו זוֹכֵה לְשָׁנֵי עוֹלָמוֹת" בּו יתפרש גודל שֵׁכר הַמְקִיִּים מִצוֹת כִּיבוּד אָב וָאֵם, שְׂזוּכָה לרשת את העולם הזה, ואת הַגֵּן עֵדֶן הַעֲלִיּוֹן שֶׁבְעוֹלָם הַבְּרִיאָה.

(מקור המאמר נהקדמת תיקוני זהר דף 3 ע"א, ונמצאו כן ג עמ' כ)

תְּלַת עָלְמֵינִי נִינְהוּ יֵשׁ שְׁלֹשָׁה בְּחִינּוֹת קוֹב"ה וְשְׂכִינְתָּיה כִּי עוֹלָמוֹת, שֶׁהֵם גֵּן עֵדֶן בְּחִינַת קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא הַתְּחִתּוֹן וְהוּא בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה אָבִינוּ שְׂבַשְׂמִים, וְהַשְׂכִּינָה הִיא הַרוֹחֲנִי, וְגֵן עֵדֶן הַעֲלִיּוֹן וְהוּא בְּעוֹלָם הַבְּרִיאָה, וְעוֹלָם הַשְּׁלִישִׁי הוּא הַעוֹלָם הַשְּׁפָל הַזֶּה אֲשֶׁר אָנוּ חַיִּים בּו עֵתָה, וְאָמַר כִּי תְּרִינִי יְרִית בְּכַבּוּד אָב וָאֵם שָׁנֵי עוֹלָמוֹת שֶׁהֵם עוֹלָם הַשְּׁפָל וְגֵן עֵדֶן הַעֲלִיּוֹן יוֹרֵשׁ בְּקִיּוּם מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וָאֵם, דְּהֵינּוּ בְּכַבּוּד בְּמִצְוֹת כְּבוֹד אָב וָאֵם, וְהֵינּוּ בְּכַבּוּד בְּמִצְוֹת כְּבוֹד אָב וָאֵם (שְׂמוֹת כ יב) "לְמַעַן יֵאָרִיכוּן יָמֶיךָ עַל הָאָדָמָה".

עד היכן חובת כבוד אב ואם

כגון ברא דצריך למפלח לאביו ולאמיה, ולמעבד לגרמיה לגבייהו כעבד, ושמש, וכרטיא, ומצב תחותיהו.

על הבן למינים צווי האב בפשטות אף שאינו מבין ואף על גב דאקרי בן, ברא בוכרא לקדשא בריה הוא, כמה דאת אמר (שמות 7 כג) בני בכורי ישראל, לא יפוק גרמיה מכללא

מתוק מדבש

מאמר "עד היכן חובת כבוד אב ואם" בו מבואר דבר הפלגת החובה במצות כיבוד הורים עד שעל הבן לעשות עצמו כלפיהם כעבד, ושמש, וכסא ומצב תחתיהם.

(מקור המאמר בהקדמת מיקווי זהר דף 1 ע"ב, ונציאורינו כרך 6 עמ' קיד)

כגון ברא דצריך למפלח לאביו ושמש וכרטיא ומצב תחותיהו ולאמיה כמו בן שצריך ולעשות את עצמו אליהם לעבד ולכבד לאביו ולאמו, כעבד, ושמש, וכסא, ומצב ולמעבד לגרמיה לגבייהו כעבד תחתיהם.

מאמר "על הבן לקיים צווי האב בפשטות אף שאינו מבין" יבואר בו דבר גודל חובת הבן להשתעבד לאביו בבחינת עבד, ויעבוד למען האב בכל העבודות השייכות לכבודו.

(מקור המאמר מהר פרשת זהר דף קיא ע"ב נרע"מ, ונציאורינו כרך יא עמ' משיב-משיג)

ואף על גב דאקרי בן, ברא בוכרא	דאצילות, כמה דאת אמר ש אמר
לקדשא בריה הוא ואף על פי	הקדוש ברוך הוא בני בכורי ישראל,
שישראל נקראים בן, דהיינו בן בכור	עם כל זה לא יפוק גרמיה מכללא
להקדוש ברוך הוא, מצד נפש רוח ושמך	דעבד לא יוציא האדם עצמו מכלל

דְּעַבְדֵּי, לְמַפְלַח לְאָבוֹי בְּכָל פּוֹלְחָנִין, דְּאִינוּן יִקְרָא דְאָבוֹי, וְהָכֵי אֶצְטְרִיף לְכָל בַּר נֶשׁ לְמַהוּי לְגַבֵּי אָבוֹי בֶּן, לְחַפְשָׁא בְּגִיזוּי, וְלִמְנַדְע רְזִין דְּבִיתִיה, וְלֹאשְׁתַּדְלָא אַבְתְּרִיָּהוּ, וְלְמַהוּי לְגַבֵּי אָבוֹי עֶבֶד.

הַכְּבוֹד שֶׁכָּבֵד עָשׂוּ לְאָבוֹי הַשְּׁלִיטוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה
פְּתַח רַבִּי יִיסָא וְאָמַר, (מלאכי ב' 1) בֶּן יִכְבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדוֹנָיו, בֶּן דָּא עָשׂוּ, דְּלֹא הָוֵה בַּר נֶשׁ בְּעֵלְמָא דְיִוְקִיר לְאָבוֹי כְּמָה דְאִוְקִיר עָשׂוּ לְאָבוֹי, וְהָהוּא יִקְרִינֵי דְאִוְקִיר לִיה, אֲשֶׁלִּיט לִיה

מתוק מדבש

עֶבֶד, לְמַפְלַח לְאָבוֹי בְּכָל פּוֹלְחָנִין דְּאִינוּן יִקְרָא דְאָבוֹי שֶׁעֶבֶד לְאָבוֹי בְּכָל עֲבוּדוֹת שֶׁהֵם כְּבוֹדוֹ שֶׁל אָבוֹי, (פי הַנֶּפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה דְּאֵלִילִיּוֹת מִמְלַנְשִׁים כְּנֶפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה דְּנִיָּסָה יְרִיָּה עֲשִׂיה, וְרִיף לְמַקְנֵי שֶׁמִּי הַנְּשִׁמָּה עַל דְּיָי עֲשִׂעַנְד לְהַקְלוֹשׁ כְּרוּף הוּא בֶּן כְּנִמְיִתָּה בֶּן, וְיִין כְּנִמְיִתָּה עֲבָד) וְהָכֵי אֶצְטְרִיף לְכָל בַּר נֶשׁ לְמַהוּי לְגַבֵּי אָבוֹי וְכָךְ צְרִיף כָּל אָדָם לְהִיּוֹת אֶצְל אָבוֹי, בֶּן בְּכַחֲנִית בֶּן, לְחַפְשָׁא בְּגִיזוּי וְלִמְנַדְע רְזִין דְּבִיתִיה וְלֹאשְׁתַּדְלָא אַבְתְּרִיָּהוּ לְחַפְשׁ בְּאוּצְרוֹת אָבוֹי וְלְדַעַת הַסּוּדוֹת שֶׁל בֵּיתוֹ וְלֹאשְׁתַּדְלָא אַחֲרֵיהֶם לְדַעַתָּם, וְלְמַהוּי לְגַבֵּי אָבוֹי עֶבֶד וְגַם צְרִיף לְהִיּוֹת אֶצְל אָבוֹי בְּכַחֲנִית עֶבֶד, לְקַיֵּם צוּוּי בְּפִשְׁטוֹת אִף שְׁאִינוּ מִבֵּין.

מְאָמַר "הַכְּבוֹד שֶׁכָּבֵד עָשׂוּ לְאָבוֹי הַשְּׁלִיטוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה" בּוֹ מִתְנַלֵּה עוֹצֵם הַפְּלַגַּת שֶׁכֵּר כִּיבוֹד אָב אִף בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהִינּוּ אֹרֶךְ שְׁלִטוֹנוֹ שֶׁל עָשׂוּ בְּעוֹלָם, שֶׁהַכֵּל הוּא בְּגַלְל הַדְּבַר הַזֶּה, וְהַשִּׁי"ת יַחִישׁ גְּאוּלְתּוֹ ע"י הַמוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשִׁפּוֹט אֶת הַר עָשׂוּ בְּקִרְבּוֹ.

(מקור המאמר מהר פרשת מולדות דף קמו ע"ג, ונמצאויטו כרך ג עמ' 180-181)

פְּתַח רַבִּי יִיסָא וְאָמַר כְּתִיב בֶּן בְּעֵלְמָא דְיִוְקִיר לְאָבוֹי כְּמָה יִכְבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדוֹנָיו פְּרוּשׁ דְּאִוְקִיר עָשׂוּ לְאָבוֹי שְׁלֹא הָיָה אָדָם בֶּן דָּא עָשׂוּ, דְּלֹא הָוֵה בַּר נֶשׁ בְּעוֹלָם שֶׁיִּכְבֵּד אֶת אָבוֹי כְּמוֹ שֶׁכָּבֵד

בְּהַאי עֲלָמָא [וכו']. כֶּף עֲשׂוּ הֵהוּא יִקְרָא דְאֹקִיר לִיה לְאָבוּי אֹרִיף לִיה כֹּל הֵנִי זְמַנִּין דִּישְׁלוּט בְּעֲלָמָא דָּא, וְאִינוּן דְּמַעִין אֹרִידוּ לֹון לְיִשְׂרָאֵל בְּשַׁעְבֻדָּא דִּילִיה, עַד דִּיתּוּבוּן יִשְׂרָאֵל לְקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּכִיָּה וּבְדַמְעִין, דְּכָתִיב (יִרְמִיָּה ל"ח מ) בְּכִי יָבֹאוּ וְגו', וּכְדִין פְּתִיב (עֻזְרִיָּה א' ב') וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשַׁפֵּט אֶת הַר עֲשׂוּ וְהִיתָה לִיהוָ"ה הַמְּלוּכָה.

**התקונים ההכרחיים להעובר על מצות כבוד הורים
בן יכבד אב ועבד אדוניו בן יכבד על מנת דלא לקבלא אגרא,**

מתוק מדבש

עֲשׂוּ לְאָבוּי, וְהֵהוּא יִקְרִי דְאֹקִיר לִיה אֲשֵׁלִיט לִיה בְּהַאי עֲלָמָא וְזֵה הַכְּבוֹד שֶׁכָּבַד אֹתוֹ הַשְּׁלִיטוֹ בְּעוֹלָם הָזֶה [וכו']. כֶּף עֲשׂוּ הֵהוּא יִקְרָא דְאֹקִיר לִיה לְאָבוּי כֶּף עֲשׂוּ זֶה הַכְּבוֹד שֶׁכָּבַד אֶת אָבוּי, אֹרִיף לִיה כֹּל הֵנִי זְמַנִּין דִּישְׁלוּט בְּעֲלָמָא דָּא הָאֹרִיף לוֹ כֹּל אֱלוֹ הַזְּמַנִּים שִׁישְׁלַט בְּעוֹלָם הָזֶה, וְאִינוּן דְּמַעִין אֹרִידוּ לֹון לְיִשְׂרָאֵל בְּשַׁעְבֻדָּא דִּילִיה וְאֹתָם הַדְּמָעוֹת בְּמִהְרָה כִּימִינוּ אָמֵן.

מאמר "התקונים ההכרחיים להעובר על מצות כבוד הורים"
 יתחוויר בו שעל ההורים לכפות על בנם שיעשה רצונם אפילו על כרחו, ויאם אין ביכולתם לכופו, אזי יבוא על עונשו החמור עד שיתנגלגל ויתתקן.
 (מקור המאמר מהר פּרשׁת קדוּשׁת דף פב ע"א גרע"מ, ונציאורינו ככך יא עמ' שלט-ט)

בן יכבד אב ועבד אדוניו הרי גם עבד מכבד אדוניו, אכל בן יכבד היינו

אָבֵל מְצוּוֹה הוּא בְּכֹבֵד אָבָא וְאִמָּא, וְאִי לֹא פְעִי לְמַעַבְד צוּוּיָהּ, יִכְתֹּשׁ לִיָּה אָבָא וְאִמָּא, עַד דִּיעֲבִיד עַל פְּרַחֲיָה, וְאִי הוּי בְּרָא רַבְרָבָא, בֵּית דִּין כּוּפִין לִיָּה, דְּאִי לֹא פְעִי לְמַעַבְד, מַה פְּתִיב בֵּיה (דנריס כ"ט) בְּנִנוּ זֶה סוֹרֵר וּמוֹרָה אֵינְנוּ שׁוֹמְעֵי בְּקוֹלְנוּ, וְדָנִין לִיָּה בְּסִקְלָהּ.

אָבֵל עֲבֵד דְּמִשְׁמַשׁ עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרִס, אִי לֹא עֲבִיד צוּוּיָהּ דְּרַבִּיָּה, מְאֲרִיָּה אַעְבָּר לִיָּה מַגּוּ בִּיתִיָּה, וְיִטּוּל אַחְרָא, מַה דְּלֹא הָוָה יִכִּיל לְמַעַבְד הָכִי לְבְרִיָּה, אֶלֹא אִי יַעֲבִיד צוּוּיָהּ, אִי יִקְטוּל לִיָּה.

מתוק מדבש

נְשָׂמָה דְּאַצִּילוּת אִי אַפְשָׁר שְׂיַעֲקֵר מִשְׁרָשׁוֹ, אֶלֹא מְמִיתִים אוֹתוֹ בְּבֵית דִּין וְהוּא מִתְגַּלְגַּל מִיָּד וְנִתְקַן בְּגִלְגּוּל.

אָבֵל עֲבֵד דְּמִשְׁמַשׁ עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרִס הֵינְנוּ נְשָׂמָה מְעוּלָם הִיצִיָּרָה, אִי לֹא עֲבִיד צוּוּיָהּ דְּרַבִּיָּה אִם אֵינּוּ עוֹשֵׂה צוּיָהּ רַבּוּ, מְאֲרִיָּה אַעְבָּר לִיָּה מַגּוּ בִּיתִיָּה אֲדוֹנוּ מְעִבִיר אוֹתוֹ מִתּוֹךְ בֵּיתוֹ, כְּלוּמַר שֶׁהוּא נִכְרַת וְנִדְחָה אֶל הַסְּטֵרָא אַחְרָא, וְיִטּוּל אַחְרָא וְלוֹקַח עֲבֵד אַחֵר, כְּלוּמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לּוֹקַח נְשָׂמָה אַחֲרַת לְמֵלֵאוּת אֶת מְקוּמוֹ, מַה דְּלֹא הָוָה יִכִּיל לְמַעַבְד הָכִי לְבְרִיָּה מַה שְׁלֵא הָיָה יְכוּל לַעֲשׂוֹת כֵּן לְבִנּוּ, אֶלֹא אִי יַעֲבִיד צוּוּיָהּ אִי יִקְטוּל לִיָּה אֶלֹא אִי שְׂיַעֲשֵׂה צוּיָהּ אִי שְׂיַהֲרֵג אוֹתוֹ בְּבֵית דִּין וְיִתְגַּלְגַּל וְיִתְמַקֵּן.

עַל מְנַת דְּלֹא לְקַבֵּל אַגְרָא שֶׁהוּא עוֹבֵד שְׁלֵא עַל מְנַת לְקַבֵּל שְׂכָר, אָבֵל מְצוּוֹה הוּא בְּכֹבֵד אָבָא וְאִמָּא אָבֵל הוּא מְצוּה בְּכֹבֵד אָב וְאִם מִן הַתּוֹרָה, וְאִי לֹא פְעִי לְמַעַבְד צוּוּיָהּ וְאִם אֵינּוּ רוּצָה לַעֲשׂוֹת צוּיָהּ, אִי יִכְתֹּשׁ לִיָּה אָבָא וְאִמָּא יִיסְרוּ וְיִכְפוּ אוֹתוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ, עַד דִּיעֲבִיד עַל פְּרַחֲיָה עַד שְׂיַעֲשֵׂה כְּעַל פְּרַחוֹ, וְאִי הוּי בְּרָא רַבְרָבָא וְאִם הוּא בֶּן גְּדוּל שְׂאָבִיו וְאִמּוֹ אֵינֶם יְכוּלִים לְכַפּוֹ, אִי בֵּית דִּין כּוּפִין לִיָּה, דְּאִי לֹא פְעִי לְמַעַבְד שְׂאִם אֵינּוּ רוּצָה לַעֲשׂוֹת מְצוֹת אָבִיו וְאִמּוֹ, מַה פְּתִיב בֵּיה שְׂאָבִיו וְאִמּוֹ אוֹמְרִים לְפָנֵי הַבֵּית דִּין בְּנִנוּ זֶה סוֹרֵר וּמוֹרָה אֵינְנוּ שׁוֹמְעֵי בְּקוֹלְנוּ, וְדָנִין לִיָּה בְּסִקְלָהּ וְהַבֵּית דִּין דָּנִים אוֹתוֹ בְּסִקְלָהּ, כִּי מִי שֶׁהוּא בְּחִינַת בֶּן כְּלוּמַר שְׂיַשׁ לוֹ

אמר ליה בוצינא קדישא, מאן גרים דלא יעביד צווייה, הואיל ובריה הוא, אמר רעיא מהימנא, ודאי תערוכת דרע, ורזא דא גרם לישראל למחטי גבי אבוהון דבשמיא, ורזא דא (סהלס קו לה) ויתערבו בגוים, ודא גרם קטולא לישראל, וחרוב בי מקדשא, ובגין דא אין מקבלים גרים לימות המשיח, אלא (דגריס לג יט) יהו"ה בדר ינחנו ואין עמו אל נכר.

מתוק מדבש

אמר ליה בוצינא קדישא שאל ואמר המאור הקדוש שהוא רבי שמעון להרעיא מהימנא, מאן גרים דלא יעביד צווייה הואיל ובריה הוא מי גרם לבן שיש לו נשמה דאצילות שלא יעשה צווי אביו הואיל והוא בנו, הלא לא היה ראוי שיבא חטא על ידו, אמר רעיא מהימנא, ודאי תערוכת דרע ודאי תערכת רעה של נשמת רשע שנתעברה בנשמת הצדיק כדי לזכותה ולטהרה, אלא שלפעמים מתגבר כח הרע של נשמת הרשע ומחטיא את הצדיק, והוא פעין הערב רב שהחטיאו את ישראל, ורזא דא גרם לישראל למחטי גבי אבוהון דבשמיא

וסוד זה גרם לישראל שיחטאו לפני אביהם שבשמים, ורזא דא וזהו הסוד מה שכתוב ויתערבו בגוים כלומר שנתערבו בטמאת הגוים, ודא גרם קטולא לישראל וזה גרם ההריגות לישראל, וחרוב בי מקדשא ונחרב בית מקדש, ובגין דא ובשביל זה אמרו חכמינו זכרונם לברכה (במסכת ימוס דף כד עמוד ג) אין מקבלים גרים לימות המשיח כדי שלא יחטיאו עוד את ישראל, אלא אז יקים מה שכתוב יהו"ה בדר ינחנו שתהיה להם נשמה מאצילות והיא תנהיג אותם, ואין עמו אל נכר ולא תהיה תערכת נשמת רשע בנשמתם.

עֲשֹׂרוֹ שֶׁל אָדָם הוּא תּוֹרָה וּמִצְוֹת

כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ, כִּבְדֵהוּ בְּכִסּוֹת נְקִיָּיה, דְּהֵיִינוּ כְּנַפְי מִצְוָה, (שסג ג ט) **כִּבֵּד אֶת יְהוָה מְהוֹנֵן,** דָּא תּוֹרָה וּמִצְוֹת, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (שס פסוק טו) **אֲרָךְ יָמִים בְּיַמִּינָה בְּשִׂמְלֵהָ וְגו', דְּעֵנִי לָאו אִיהוּ בַר נֶשׁ אֱלֹא מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַמִּצְוֹת, אֲשֶׁתְּמוּדַע דְּכִתְר דְּאוּקְמוּהָ מְאֲרֵי מִתְּנִיתִין, אִין עֵנִי אֱלֹא מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַמִּצְוֹת, דְּעוֹתְרָא דְּבַר נֶשׁ אוֹרִייתָא וּמִצְוֹת.**

מתוק מדבש

מְאָמַר "עֲשֹׂרוֹ שֶׁל אָדָם הוּא תּוֹרָה וּמִצְוֹת" כּו מוּבָא רִמּוּ הַכְּתוּב בְּמִצְוֹת כִּיבוּד אָב וְאִם שְׂקָאֵי גַם עַל אַבִּינוּ שְׂבִשְׂמִים וּשְׂכִינְתוּ יִתְבַרֵךְ, וְהֵיִינוּ לְכַבֵּד בְּקִיּוּם הַמִּצְוֹת לְשִׂמְחָה וּבְהִידוּר, וְכִמוּ כֵן בְּלִימוּד הַתּוֹרָה לְשִׂמְחָה כְּרָאוּי. (מקור המאמר פהר פרעמ יתרו דף טז ע"א ברע"מ ונצאורינו כרך ו עמ' שח)

כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ הֵיִינוּ אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֶת אִמְךָ הֵיִינוּ אֶת הַשְּׂכִינָה, כִּבְדֵהוּ בְּכִסּוֹת נְקִיָּיה פְּרוּשׁוֹ דְּהֵיִינוּ כְּנַפְי מִצְוָה בְּטִלִית נָאָה וּבְצִיצִית נָאָה, וְעוֹד שְׂתִהֵי הַמִּצְוָה שְׂתִקִּים נְקִיָּה וּבְרָה לְשֵׁם יְחִוּד קְדֻשָּׁא בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתֵיהּ, וְלֹא יִתְעַרְבּ בָּהּ מִחֻשְׁבָּה רְעָה כְּלָל, וְכֵן מַה שְּׂפָתוֹב כִּבֵּד אֶת ה' מְהוֹנֵן פְּרוּשׁוֹ דָּא תּוֹרָה וּמִצְוֹת זֶה נְאָמַר עַל לְמוּד הַתּוֹרָה וְקִיּוּם הַמִּצְוֹת הָדָא הוּא דְּכִתִּיב אֲרָךְ יָמִים בְּיַמִּינָה, בְּשִׂמְלֵהָ עֲשֵׂר וְכָבוֹד, פְּרוּשׁוֹ שֶׁל הַתּוֹרָה יֵשׁ עֲשֵׂר וְכָבוֹד, וּמְפָרֵשׁ דְּעֵנִי לָאו אִיהוּ בַר נֶשׁ אֱלֹא מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַמִּצְוֹת שְׂלֵא נִקְרָא הָאָדָם עֵנִי אֱלֹא כִּשְׂהוּא עֵנִי מִן הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, אֲשֶׁתְּמוּדַע דְּכִתְר דְּאוּקְמוּהָ מְאֲרֵי מִתְּנִיתִין נוֹדַע אַחַר שְׂהַעֲמִירוֹ בְּעֵלֵי מִשְׁנָה (נְמַסְכַּת סְנֵהֲדִין דף כד עמוד א), כִּי אִין עֵנִי אֱלֹא מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַמִּצְוֹת וּמְכַלֵּל לָאו אִתָּהּ שׁוֹמֵעַ הֵן, כְּלוּמַר דְּעוֹתְרָא דְּבַר נֶשׁ אוֹרִייתָא וּמִצְוֹת שְׂעֲשֹׂרוֹ שֶׁל הָאָדָם הוּא תּוֹרָה וּמִצְוֹת.

לא לעסוק בתורה כדי להתגדל בה

ובגין דא כפיד את יהו"ה מהונף, ולא תשתדל באורייתא כדי להתגדל בה, כמה דאוקמוה חב"ייתא ואל תעשם עטרה להתגדל בהם, ולא תאמר אקרא בעבור שיקראוני רבי, אלא (מ"ט ד' ד) גדלו ליהו"ה אתי.

כפיד את יהו"ה מהונף, כבן דאיהו חייב ביקרא דאבוי ואמיה, בגין דאיהו משותף מתרין [וכו'] דמנהון נוצר בר נש

מתוק מדבש

מאמר "לא לעסוק בתורה כדי להתגדל בה" יתבאר בו ענין היסוד והטעם שבמצות כיבוד אב ואם, הכולל דבר הכיבוד לאביו ואמו הרוחניים שהם הקב"ה ושכינתו, והיינו מפני ששלשה שותפין הם באדם הקב"ה ואביו ואמו כמאמר רז"ל
(מקור המאמר צהר פרשת יתרו דף נ"ג ע"א גרע"מ וצנז'וריו כרך ו עמ' שס"ט)

ואמר כי ובגין דא ובשביל זה כתוב
כפיד את ה' מהונף שתכבדו מעשרך, דהיינו ולא תשתדל באורייתא כדי להתגדל בה שלא תעסק בתורה שהיא עשרך כדי להתגדל בה אלא לשם ה', כמה דאוקמוה חב"ייתא כמו שהעמידוהו החברים במסכת אבות (פרק ד משנה ט), ואל תעשם את התורה ואת המצות עטרה להתגדל בהם, ולא תאמר אקרא בעבור שיקראוני רבי, אלא כמו שאמר דוד המלך לבני ישראל גדלו ליהו"ה אתי גדלו לה' כמוני, שיהיה

העסק שלכם בתורה ומצות לשם שמים בלי שום פניה כלל.

ומה שכתוב **כפיד את ה' מהונף פרושו כבן דאיהו חייב ביקרא דאבוי ואמיה** כבן שהוא חייב בכבוד אביו ואמו כן תכבד את הקדוש ברוך הוא, כי שלשה שתפים באדם, ומפרש פי הטעם שהבן צריך לכבד את אביו ואת אמו בגין דאיהו משותף מתרין לפי שהוא משתף משניהם [וכו'] דמנהון נוצר בר נש שמהם נוצר האדם [וכו'], ועוד כי ורביאוי ליה

[ויכו'], ורביאוי ליה באורייתא ועובדין טבין, דבר נש חייב ללמד בנו תורה, דכתיב (דברים 10) וישננתם לבניך.

למוד תורה של הבן גורם למנוחת נפש האב במרום ואם נשאר לו בן בעולם, אם יחזיק בו אחד, וילמדנו תורה, יעשה שלום לי, וכיום רעה ימלטהו יהו"ה.

ותא חזי, גברא חד אזיל לבי טורי קרדונגיא, הוא ותרין חפמיין

מתוק מדבש

באורייתא ועובדין טבין הם גדלו ונזכו אותו בתורה ובמעשים טובים, דבר נש חייב ללמד בנו תורה כי האדם חייב ללמד את בנו תורה דכתיב וישננתם לבניך עד שיהיו דברי תורה משננים בפיו, ומשעמים אלו צריך האדם לכבד אביו ואמו, ומתם ילמד קל וחסר לכבד את ה' יתברך שנותן בו נשמה ורוח חיים.

מאמר "למוד תורה של הבן גורם למנוחת נפש האב במרום בו מובא המעשה הידועה מסבלו של איש אחד בעונשים המורים בעולם האמת, במדה כנגדה מדה על מעשיו הרעים בעולם הזה, ואיש אחר ששמע זאת בירר אצלו אם השאיר בן בעולם.

(מקור המאמר זוהר חדש פרשת אחרי דף ס ע"א-ע"ב, ונציאוריו כרך 3 עמ' חמ-מ)

ואם נשאר לו בן בעולם אפלו הוא לא למד עמו תורה, אם יחזיק בו אדם אחד, וילמדנו תורה, יעשה שלום לי רצונו לומר שתנוח נפש אותו האדם בשלום, ובנכות זה וכיום רעה ימלטהו יהו"ה.

וזה שאמר ותא חזי ובא וראה, גברא חד אזיל לבי טורי קרדונגיא, הוא ותרין חפמיין עמיה אדם אחד הלך בין הרי אררט, הוא ועוד שני מעשה המוכא להלן, מעמק בהרבה ספרי

עמיה, וְחָמָא גּוּמִין בְּקִיעִין, דְּאִשָּׁא וּתְנַנָּא נְפִיק מִן גּוּמִין, וְשָׁמַע גְּבַרְא חַד דְּאָמַר וּוי ווי, אָמַר, וּדְאִי אֶתֶר חַד מִן דּוּכְתִי דְּגִיהֶנָּם הֶכָא. אֲדַמְוּף וְחִזָּא בְּחַלְמִיה לְאִינֶשׁ חַד, וְהָדָא גְּדִישָׁא מִן קוּצִין עַל כְּתָפוּי, וּתְרִין מְמוּזִין מִן גִּיהֶנָּם עֲאֲלִין נוֹרָא תְּחוּת גְּדִישָׁא דְּמִן קוּצִין, וְאִיתְּוֹקֵד, וְהָוָה צְעִיק, וְהָוָה אָמְרִין לִיהַ תְּרִין מְלֶאכִין קְדִישִׁין, שְׁלִיחִין מִן הַשּׁוֹפֵט דְּלַעְלָא דְּדָן לִיהַ, אֶתְּ שְׂבָקְתָּ לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא וּלְמֶלְאכִין דִּילִיהַ, דְּהָוָה נְטָרִין לָף בְּעֶלְמָא

מתוק מדבש

אֲנָשִׁים חֲכָמִים עִמוֹ, וְחָמָא גּוּמִין בְּקִיעִין וְרָאָה חֲפִירוֹת וּבְקַעִים בְּאַרְצָא. דְּאִשָּׁא וּתְנַנָּא נְפִיק מִן גּוּמִין שְׂאֵשׁ וְעָשָׂן יֵצֵא מִן חֲפִירוֹת, וְשָׁמַע גְּבַרְא חַד דְּאָמַר וּוי ווי וְשָׁמַע שְׂאֵדָם אַחַד צְעִק וְאָמַר אוֹי אוֹי, אָמַר אוֹתוֹ הָאָדָם, וּדְאִי אֶתֶר חַד מִן דּוּכְתִי דְּגִיהֶנָּם הֶכָא וּדְאִי פָּאן הוּא מְקוּם אַחַד מִמְקוּמוֹת שֶׁל הַגִּיהֶנָּם. אֲדַמְוּף יִשְׁן שֶׁם אוֹתוֹ הָאָדָם (נִרְאָה כִּי מִן הַשָּׁמַיִם הִפִּילוּ עָלָיו שְׁנֵה כְּדִי שִׁחְתָּן לְאוֹתָהּ הַנְּשֻׁמָּה, וְאוֹלֵי הָיָה לָהֶם אֵיזָה קֶשֶׁר בֵּין נְשֻׁמָּתָם). וְחִזָּא בְּחַלְמִיה לְאִינֶשׁ חַד וְרָאָה בְּחִלּוּמוֹ לְאִישׁ אַחַד, וְהָדָא גְּדִישָׁא מִן קוּצִין עַל כְּתָפוּי וּגְדִישׁ שֶׁל קוּצִים יֵשׁ עַל כְּתָפוּי, וּתְרִין

מְמוּזִין מִן גִּיהֶנָּם עֲאֲלִין נוֹרָא תְּחוּת גְּדִישָׁא דְּמִן קוּצִין, וְאִיתְּוֹקֵד וּשְׁנֵי מְנַיִם שֶׁל הַגִּיהֶנָּם מְכַנִּיסִים אֵשׁ תַּחַת הַגְּדִישׁ שֶׁל הַקּוּצִים שְׁעָלָיו, וְהוּא נִשְׂרָף, וְהָוָה צְעִיק וְהָיָה צוֹעֵק מִחַמַּת צְעָרוֹ, וְהָוָה אָמְרִין לִיהַ תְּרִין מְלֶאכִין קְדִישִׁין וּשְׁנֵי מְלֶאכִים קְדוּשִׁים הָיוּ אוֹמְרִים לוֹ, שֶׁהֵם הָיוּ שְׁלִיחִין מִן הַשּׁוֹפֵט דְּלַעְלָא דְּדָן לִיהַ שְׁלִיחִים מִן הַשּׁוֹפֵט הַעֲלִיּוֹן שֶׁדָּן אוֹתוֹ, לְהוֹדִיעוֹ שֶׁנֶּשׂ זֶה הִגִּיעוּ מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה, כִּי אֶת שְׂבָקְתָּ לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא וּלְמֶלְאכִין דִּילִיהַ אֶתְּהָ עֲזַבְתָּ אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא וְאֶת הַמְּלֶאכִים שְׁלוֹ, דְּהָוָה נְטָרִין לָף בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא דְּאֶתִי שֶׁהָיוּ שׁוֹמְרִים אוֹתָךְ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאֶתְּ עֲבַדְתָּ

דין ובעלמא דאתי, ואת עבדת רעווא דקוצין דאינון רשעים, דאינון מסטרא דסמאל ונחש, הקוצין ישרפו אותך.

אמר ליה ההוא יודאי לההוא חייבא דגיהנם, מאן אנת, אמר יודאי חייבא אנת, וממונין דגיהנם לא מדפרין לי שמי, ותלת זמנין דיינין לי ביומא, ותרין בליליא.

אמר ליה, שמא דדוכתך ידעית, אמר ליה, גלילא עילאה, אמר ליה, ושבתך בר בעלמא, אמר ונוקא שבקנא, ואנת קצבא הוינא, ומן בישין (דף ס ע"ב) סגיאין דעבידנא בקדמיתא, הווי דיינין לי מפי, ומרגלי, ומידי, ומלאך שהוא ממונה על הקברות, אמר

מתוק מדבש

מודע למיטא, ותלת זמנין דיינין לי ביומא, ותרין בליליא ושלש פעמים דנים לי ביום, ושתי פעמים בלילה.

אמר ליה שאל אותו האדם ממנו, שמא דדוכתך ידעית האם אתה יודע שם מקומך, אמר ליה לאותו אדם, גלילא עילאה אני מגליל העליון, אמר ליה שאל לו עוד ושבתך בר בעלמא האם השארת בן בעולם, אמר השיב הנדון, ונוקא שבקנא השארתי תינוק בעולם, ואנת קצבא הוינא ואני קצב הייתי, ומן בישין (דף ס ע"ב) סגיאין דעבידנא בקדמיתא ובשביל רעות רבות שעשיתי מקדם, הווי דיינין לי מפי ומרגלי ומידי היו דנים אותי מפי ומרגלי

רעווא דקוצין דאינון רשעים ואתה עשית את הרצון של הקוצים שהם הרשעים, דאינון מסטרא דסמאל ונחש שהם מצד הס"מ ונחש שהיא בת זוגו, הקוצין ישרפו אותך לכן הקוצים ישרפו אותך.

אמר ליה ההוא יודאי אמר לו אותו היהודי בחלומו, לההוא חייבא דגיהנם לאותו הרשע שהיה נדון בענש דגיהנם, מאן אנת מי אתה, אמר יודאי חייבא אנת השיב אני יהודי רשע, וממונין דגיהנם לא מדפרין לי שמי והממונים של הגיהנם אינם מזכירים לי את שמי, פי הרשעים בגיהנם שוכחים את שמם (פמנאך גמסקט ספוט הקזר פרק כ, ולקמן צוהר רומ על הפסוק ולגעמי

לי בשעתא דדינין לי, אוי למי שנשבע לקיים את התורה, ונשבע על שקר, ווי לקרקפתא דלא מנחא תפלין מעולם, ואוי לידים ששמשו בהבלי העולם, ואוי לרגלים שהיו הולכים בהבלי העולם.

נשמת האדם עם המלאך הממונה עליה מעידים על מעשיו בשעתא שהיו מלקין אותי מכות מרדות, אמרתי כל מה שעשיתי, ובאה נשמתי, והמלאך שהיה ממונה על נשמתי, וכתבו כתב אחד מפל מה שעשיתי, ונשמתי עשתה עדות עם המלאך, ואמרו (דברים פ' ו) על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת,

מתוק מדבש

ומידי, רצונו לומר בשביל מה שחטאתי כפי וברגלי וכדי, ומלאך שהוא ממונה על הקברות אמר לי בשעתא דדינין לי ומלאך דומה הממונה על הקברות היה אומר לי בשעה שדנו אותי, אוי למי שנשבע לקיים את התורה, ונשבע על שקר, ווי לקרקפתא דלא מנחא תפלין מעולם או לראש שלא הניח תפלין מעולם, ואוי לידים ששמשו בהבלי העולם, ואוי לרגלים שהיו הולכים בהבלי העולם.

מאמר "נשמת האדם עם המלאך הממונה עליה מעידים על מעשיו" מופיע בו המשך המעשה שנשמת האדם שסבל העונשים ספרה להאיש על כל מהלך הענינים עמו בבית דין של מעלה.

(מקור המאמר בזהר חדש פרשת אחרי דף ס ע"ג, ונציאורינו כרך 3 עמ' טכ-טכא)

בשעתא שהיו מלקין אותי מכות מרדות דהיינו מכות קשות ואכזריות, אמרתי התודתי על כל החטאים מה שעשיתי כל ימי חיי, ובאה נשמתי, והמלאך שהיה ממונה על נשמתי, וכתבו כתב אחד שהיה כתוב בו מפל מה שעשיתי בימי חיי, ונשמתי עשתה עדות עם המלאך, ואמרו בבית דין של מעלה, כתוב על פי שנים

ועל דא, (מכילתא דר' יוחנן ב' פ"ג) משוככת חיקך שמור פתחי פיך, ומאן איהי, דא נשמתא, דהיא מעידה על בר נש בשעת מיתתו.

איתער משינתיה ההוא גברא, אזיל לגלילא עילאה, ואמר לגברא חד, חזיתא לינוקא דאיהו בן קצבא, דמית בזמן פלוני, אמר ליה, ינוקא דא דאת שאל עליה, איהו אזיל בבי מטבחיא, ואיהו רשע פאבוהי, כך וכך יהא ליה ולאבוה ולמיניקתא דיניקא ליה, אזיל למדרשא חד, שמע לינוקא דהוה אמר, (משלי ג' ד) אם תבקשנה כפסך וגו'.

מתוק מדבש

עדים או שלשה עדים יומת המת והיינו הנשמה עם המלאך הממנה עליה, ועל דא ועל זה נאמר משוככת חיקך שמור פתחי פיך, ומאן איהי ומי היא השוככת בחיק האדם, ואומר דא נשמתא, דהיא מעידה על בר נש בשעת מיתתו זו היא הנשמה, שהיא מעידה על האדם בשעת מיתתו יחד עם המלאך.

איתער משינתיה ההוא גברא הקיץ משנתו האדם ההוא, אזיל לגלילא עילאה והלך לגליל העליון, ואמר לגברא חד ושאל מאדם אחד, חזיתא לינוקא דאיהו בן קצבא דמית בזמן פלוני האם ראית לתינוק שהוא בן הקצב שמת בזמן פלוני, אמר ליה השיב לו אותו האדם, ינוקא דא

דאת שאל עליה איהו אזיל בבי מטבחיא תינוק זה שאתה שואל עליו הוא הולך בבית המטבחים, ואיהו רשע פאבוהי והוא רשע כמו אביו, כך וכך יהא ליה ולאבוה ולמיניקתא דיניקא ליה כך וכך עגש יהיה לו ולאביו ולמנתו שהניקה אותו, אזיל למדרשא חד הלך אותו האדם לבית מדרש אחד, ורצה לבחון הענין בתינוק, כעין שמוכא במסכת תגיגה (דף טו עמוד ב) ששאלו לתינוק פסוק לי פסוקך, וכך היה כי שמע לינוקא דהוה אמר שמע לתינוק שהיה אומר אם תבקשנה כפסך וכמטמונים תחפשנה, אז תבין יראת ה' ודעת אלהים תמצא, והבין מזה שצריך להשתדל עם בן המת ללמדו תורה, כדי לתקן את נשמת אביו.

היהודי הציל את בן המת משממון רוחני
ולמדו תורה

אזל לבי מטבחיא, וחקא לינוקא דהנה משחק עם הנערים בבי
מטבחיא, אמר ליה, ברי, זיל עמי, ואזל עמיה, ואלביש
יתיה, ויהב ליה לרב חד דהנה אוליף ליה אורייתא, עד דרבא
רבא וקרא, ועבד ליה דיימר הפטרה בבית הפנסת, ועבד ליה
דיתפלל, עד דקרא ושנה ואתחכם יותר, עד דקרו ליה רבי.

מתוק מדבש

מאמר "היהודי הציל את בן המת משממון רוחני ולמדו תורה"
בו יסופר המשיך הענין שאותו האדם חיפש אחר בן המת ומצאו והצליח
להכניסו לרב אחד שלימדו תורה, וכמו כן לימדו להפטיר ההפטרה בבית
הכנסת ולהתפלל בפני הציבור, ועשה חיל בלימודו עד שנתחכם ביותר
וקראו לו רבי.

(מקור המאמר צוהר מדע פרשת אחרי דף ס ע"ג, ונציאוני כרך 3 עמ' סכט)

אזל לבי מטבחיא הלף אותו האדם
לבית המטבחים, וחקא לינוקא
דהנה משחק עם הנערים בבי
מטבחיא וראה את התינוק של המת
שקה משחק עם הילדים בבית
המטבחים, אמר ליה להתינוק, ברי
זיל עמי בני, בא עמי, ואזל עמיה
ואלביש יתיה והלף עמו והלביש
אותו, ויהב ליה לרב חד דהנה
אוליף ליה אורייתא ומסר אותו לרב

אחד שהיה מלמד לו תורה, עד דרבא
רבא וקרא עד שגדל הילד וקרא
בתורה, ועבד ליה דיימר ולמדו
ועשה אותו שיאמר הפטרה בבית
הפנסת, ועבד ליה דיתפלל ולמדו
ועשה אותו שיתפלל בצבור, עד דקרא
ושנה ואתחכם יותר עד שלמד תורה
ושנה משניות ונתחכם ביותר, עד דקרו
ליה רבי עד שקראו אותו בתאר רבי
פלוגי.

ההפטרָה והקדיש הצילוי את נשמת המת

ההוא בר נש מית דהוא אבוהי דינוקא, דהווי דיינין ליה, אתא
 בחלמא לחכם דא, ואמר ליה, רבי, כמה דנחמת לי,
 ינחם לך קדשא בריך הוא, בשעתא דאמר בני ההפטרָה בקהל,
 אפקעי לי מן דינא, בשעתא דעבר לתפלה ואמר קדיש, קרעו
 לי גזר דין מפל וכל, ובשעתא דאתחכם, יתבו לי חולקא בגנתא
 דעדן, ודא הוא חלק, דאמרי חלק לעולם הבא, חלק שיש לכל
 צדיק וצדיק בפני עצמו, ועאלו לי עם הצדיקים בישיבה דילהון.

מתוק מדבש

מאמר "ההפטרָה והקדיש הצילוי את נשמת המת" כאן מוכח
 ההמשך שאכן הדבר הגדול הזה פעל את פעולתו להצלת נשמת האב
 מעונשיו החמורים, עד שבא בחלום להחכם ואמר לו רבי כמו שנחמת
 אותי כך ינחם לך הקדוש ב"ה, ופירט לפניו את כל ההדרגות בהצלת
 נפשו, עד שהכניסוהו עם הצדיקים בישיבה של מעלה.

(מקור המאמר צוהר מדע פרשת אחרי דף ס ע"ג, ונציאוינו כרך ג עמ' סב)

וממשיך ואמר כי ההוא בר נש מית דהוא אבוהי דינוקא דהווי
 דיינין ליה אותו אדם המת שהוא אביו
 של המינוק, שהיו דנים אותו בענשי
 הגיהנם, אתא בחלמא לחכם דא בא
 בחלום לחכם הזה, ואמר ליה, רבי,
 כמה דנחמת לי, ואמר לו, רבי, כמו
 שנחמת אותי, כך ינחם לך קדשא
 בריך הוא, כי בשעתא דאמר בני
 ההפטרָה בקהל, אפקעי לי מן
 דינא הוציאו אותי מן דין הגיהנם,
 בשעתא דעבר לתפלה, ואמר
 קדיש, קרעו לי גזר דין מפל וכל,
 ובשעתא דאתחכם, יתבו לי
 חולקא בגנתא דעדן ובשעה שנתחכם
 נתנו לי חלק בגן עדן, ודא הוא חלק
 דאמרי חלק לעולם הבא וזה הוא
 החלק, שאמרו (במסכת סנהדרין דף 5 עמוד
 6) כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא,
 דהיינו חלק שיש לכל צדיק וצדיק
 בפני עצמו (במונחא במסכת חגיגה דף טו
 עמוד 6), ועאלו לי עם הצדיקים
 בישיבה דילהון והכניסו אותי להיות
 עם הצדיקים בישיבה שלהם.

כל שהתעלה הבן בחכמה הוטב יותר לאביו בגן עדן
ובשעתא דאתחכם יותר, וקרו ליה רבי, אעטרו לי בכתרא דצדיקייא
מתעטרין ביה, ויהבו לי אכילה ושתייה, מההיא תענוג
שנהנין מזיו השכינה, ודא הוא דאמרי, צדיקים יושבין ועטרותיהם
בראשיהם ונהנין מזיו השכינה, וכל גברא דנהנה מזיו השכינה,
כאלו אכל ושתה, ובשבילך רבי זכינא לכל האי יקר, זכאה חולקך,
שבשכיל דא אית לך חולקא עילאה יתיר, בעלמא דין ובעלמא
דאתי, וזכאה איהו מאן דזכי דישבוק ברך בעלמא.

מתוק מדבש

מאמר "כל שהתעלה הבן בחכמה הוטב יותר לאביו בגן עדן"
בן מובא סיום המעשה הנורא, שזכה המת ונשמתו נתעלתה יותר ויותר
בהדרגות מופלגות והכל בזכות התעלות הבן בתורה ובחכמה ובמעשים
טובים בעולם הזה.

(מקור המאמר זוהר חדש פרשת אחרי דף ט ע"ג, ונצי"אורינו כרך 3 עמ' תכג)

ובשעתא דאתחכם יותר וקרו ליה רבי ובשעה שנתחכם יותר וקראו אותו בתאר רבי, אעטרו לי בכתרא דצדיקייא מתעטרין ביה הכתירו אותי בכתר אשר צדיקים מתעטרים בו (מנצ"ל זוהר פרשת שלם לך דף קע"א סוף עמוד א), ויהבו לי אכילה ושתייה, מההיא תענוג שנהנין מזיו השכינה ונהנו לי אכילה ושתייה מאתו המאכל והמשקה שנהנינים ומתענוגים בו הצדיקים מזיו השכינה, ודא הוא דאמרי וזהו שאמרו חכמים (מפסקת גרסות דף י' סוף עמוד א), צדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנין מזיו השכינה, וכל גברא דנהנה מזיו השכינה, כאלו אכל ושתה, ובשבילך רבי זכינא לכל האי יקר, זכאה חולקך שבשכיל דא אית לך חולקא עילאה יתיר, בעלמא דין ובעלמא דאתי איהו מאן דזכי דישבוק ברך בעלמא דאתי, וזכאה איהו מאן דזכי דישבוק ברך בעלמא.

הזמן גרמא

לקראת הילולת בעל
ה'מתוק מדבש' זי"ע

מצטרפים לעשרות האלפים
המתענגים ומתעלים

בלימוד והבנת

הזוהר הקדוש

עם הפירוש הנפלא

מתוק מדבש

שנתקבל בכל תפוצות ישראל

שערי הזוהר פתוחים
זה הזמן לגלות את מתיקות האור!

ימים אחרונים! אל תפספס!

חייג עכשיו:

1800.350.330

תנאים מיוחדים לימי ההילולא ד' - י"ד שבט

